

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Management 2

10. Řízení kvality, environmentu a BOZP

Omar Ameir

Cíle prezentace:

- **vymežit management kvality, environmentu a bezpečnosti práce v rámci celoorganizačního managementu;**
- **vysvětlit vnější i vnitřní důvody zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce;**
- **přiblížit zákonné předpisy a normy pro kvalitu, environment a BOZP.**

Osnova prezentace

- 1. Vymezení problematiky**
- 2. Management kvality**
- 3. Management environmentu**
- 4. Management bezpečnosti práce**
- 5. Pojmosloví související s problematikou**
- 6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce**

1. Vymezení problematiky

- **Management kvality, environmentu a bezpečnosti práce je součástí organizačního managementu (stejně jako ostatní části managementu).**
- **Management těchto tří oblastí je pro dnešní dobu charakteristický především tím, že se bez něj prakticky žádná organizace neobejde (zvláště výrobní společnosti jsou na něm bytostně závislé).**
- **Přístup k managementu těchto oblastí není možné brát odděleně od celkového managementu dané organizace - je nutné tato hlediska vzájemně sladit do podoby, kterou budou uznávat všichni stakeholderi společnosti.**

1. Vymezení problematiky

- Management K, E a BP je charakteristický tím, že:
  - prostupuje naprostou většinou organizací;
  - se nezaměřuje pouze na hlavní činnost dané organizace (výroba a poskytování služeb), ale působí i v dalších doplňkových činnostech organizace (obch. činnosti, skladování, nákup, VaV atd.);
  - je **systematická činnost**, která nejčastěji **vychází z mezinárodních** či tuzemských norem (tyto normy jsou vytvářeny na základě uspokojení potřeb všech stakeholderů dané organizace – chování organizací je tedy řízeno zejména těmito normami, které se tak snaží přizpůsobovat činnosti a procesy organizací takovým způsobem, aby byly výsledky těchto činností a procesů **uspokojivé pro všechny zúčastněné strany**).

2. Management kvality

- **Systém managementu kvality je:**
  - založen na procesním řízení;
  - zaměřuje se na procesy externí i interní (důležitou podmínkou je správné řízení obou kategorií procesů - efektivní průběh obou druhů procesů).
- **Cílem je tedy:**
  - dodržení „správného“ řízení těchto procesů (nejčastěji výrobních) vedoucí k dosažení výroby takového produktu, jež je schopen uspokojit potřeby zákazníků, což ve výsledku přináší ekonomický prospěch jak organizaci, tak i koncovým zákazníkům (spotřebitelům).

3. Management environmentu

- **System managementu environmentu se zaměřuje zejména na:**
  - lokality, ve kterých daná organizace provádí své veškeré činnosti (samotná výrobní činnost organizace a její podpůrné procesy);
  - na oblasti, ve kterých sice organizace přímo nic nekoná, ale má v těchto oblastech určitý vliv, a může tak ovlivňovat danou oblast podle svého uvážení (pronajímání majetku organizace či podobné skutečnosti, na jejich základě organizace působí jako pronajímatel, propachtovatel, propůjčitel atd.).
- **Cílem této oblasti řízení je:**
  - efektivní řízení celé organizace za účelem ochrany životního prostředí;
  - vytváření prevence případných hrozeb v této oblasti.

4. Management bezpečnosti práce

- **System managementu bezpečnosti práce se zaměřuje na:**
  - oblasti samotné výroby dané organizace (snaha o efektivní zabezpečení výrobních procesů tak, aby nedocházelo k pracovním úrazům, kterým lze předejít užitím vhodných a dostupných nástrojů k jejich eliminaci);
  - ostatní prostory organizace, kde má také za cíl **zabezpečit zdraví všech lidí**, kteří se mohou v těchto prostorách pohybovat.
- **Cílem této oblasti je tedy zajištění požadované úrovně bezpečnosti všech osob, které se mohou nacházet v organizačních prostorách, přičemž zvláštní pozornost se upíná na zaměstnance organizace.**

5. Pojmosloví související s problematikou

- **Kvalita:**
  - charakterizuje většinou **kladné vlastnosti** výrobku;
  - charakterizuje tak **soulad ve splnění** požadavků zákazníků nebo různých standardů a norem;
  - v dnešní době je nesmírně důležité **zajistit měřitelnost** těchto specifických vlastností výrobku, a dobrat se tak k **efektivnímu měření** dosažené kvality produktu.

5. Pojmosloví související s problematikou

- **Produkt:**
  - výstup procesu dané organizace (výrobek nebo služba).
- **Nebezpečí:**
  - zdroj, situace či proces, které **mohou vyvolat poškození** zdraví člověka či poškození jiných zúčastněných (živočichové, rostliny, ovzduší a další přírodní zdroje).

5. Pojmosloví související s problematikou

- **Riziko:**
  - kombinace pravděpodobnosti výskytu nějaké nebezpečné události a závažnosti úrazu či poškození zdraví;
  - pomáhá specifikovat hrozící nebezpečí a stanovit tak přibližné ohrožení či případné následky, pokud by se toto nebezpečí projevilo.
- **Pracovní úraz:**
  - poškození zdraví či smrt pracovníka, ke kterým došlo při plnění pracovních povinností či v jejich přímé souvislosti.

5. Pojmosloví související s problematikou

- Incident:
  - událost v pracovním prostředí, při které došlo **či mohlo dojít** k úrazu;
  - primárně **nezáleží na jejích následcích**, neboť je podstatné, že se vůbec daná událost vyskytla.
- Poškození zdraví:
  - vyjadřuje identifikovatelný stav, který je fyzicky či psychicky nepříznivý;
  - tento stav je způsobený v důsledku pracovních činností, nebo se prostřednictvím pracovních činností zhoršuje.

5. Pojmosloví související s problematikou

- Environment:
  - takové prostředí, ve kterém daná organizace provádí své činnosti;
  - zahrnuje vodu, ovzduší, půdu, další přírodní zdroje, rostliny, živočichy a v neposlední řadě lidi;
  - mezi těmito jednotlivými kategoriemi existují různorodé vztahy, přičemž se **tyto vztahy neustále mění** (dynamické uspořádání) v závislosti na mnoha vyskytlých podmínkách.
- Environmentální dopad:
  - **obecně: jakákoliv změna, jež v životním prostředí nastala** (příznivá nebo nepříznivá);
  - rovněž může tento dopad částečně či úplně vyplývat z uskutečněných činností v dané organizaci (to, co nás jako firmu zajímá).

5. Pojmosloví související s problematikou

- **Neshoda:**
  - vyjadřuje **nesplnění** určitého **požadavku** (rozpor skutečného výsledku s výsledkem očekávaným).
- **Náprava:**
  - uskutečnění takového opatření, které **vede k odstranění** zjištěné **neshody** (rozporu).
- **Preventivní opatření:**
  - taková opatření, jež mají za cíl **eliminovat výskyt možných budoucích neshod** či jiných nepříznivých situací.

6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce

- **V praxi se stále častěji setkáváme s implementací různých systémů managementu K, E a BP.**
- **Tyto, na první pohled různorodé, systémy mají společný cíl, kterým je efektivní řízení všech tří oblastí a začlenění tohoto systému do celoorganizačního managementu.**
- **Zavádění těchto systémů je ovlivňováno zejména požadavky ze stran zákazníků, zákonodárců a mnoho dalších zúčastněných. Proto lze důvody pro zavádění těchto systémů rozložit do dvou kategorií – externí a interní.**

6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce

- **Externí důvody:**
  - jsou provázány s požadavky zákazníků, legislativou dané země, situací na trhu či požadavky organizace (mateřská organizace), jejíž součástí je konkrétní organizace.
  - Základními externími důvody jsou:
    - Preference zákazníků – Celo organizační politika drtivé většiny organizací je dnes vytvářena na základě preferencí stálých či potencialních zákazníků, jejichž potřeby mají být produktem dané organizace uspokojeny. Zákazník je tedy na prvním místě, neboť jeho poptávka po daném produktu je určujícím kritériem pro výrobní činnost každé organizace.

6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce

- **Externí důvody:**
  - **Základními externími důvody jsou:**
    - **Globalizace (konkurenční tlaky)** – Přináší celou řadu nových možností, nicméně i hrozeb, které je nutné specifikovat a eliminovat (je proto nutné se s novými okolnostmi náležitě seznámit, a učinit tak jen taková rozhodnutí, která jsou podložena mnoha ověřenými a užitečnými informacemi).
    - **Stát** – Legislativa daného státu se vždy snaží zavést určitou úroveň v oblastech K, E a BP. Pokud je jedna z těchto oblastí řízena v organizacích neefektivně, dochází tak k různým prohřeškům (vadné produkty, poškození životního prostředí, pracovní úrazy z důvodu nedostatečných, zákonem uložených, preventivních opatření atd.). Dochází proto ze strany státu pro „neukázněnou“ organizaci k postihu (sankci). Je proto účelné se řídit legislativními požadavky.

6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce

- **Externí důvody:**
  - Základními externími důvody jsou:
    - Dosažené certifikace managementu K, E a BP – V dnešní době jsou kladeny stále větší nároky na dosažené certifikace organizací, neboť čím více má daná organizace certifikací, tím se stává pro své okolí „přívětivější, kvalitnější a spolehlivější“.
    - Motivační efekt pracovníků – Tuto skutečnost je možné charakterizovat jako určitou vlastnost pracovníků dané organizace, kteří se chovají dle obrazu organizace nejen na svém pracovišti, ale i ve svých domovech. Pracovníci si tak osvojují zvyklosti či požadavky ze strany své organizace, a přizpůsobují je tak i v civilním životě (třídění odpadů, zvyklosti v bezpečnosti práce atd.).

6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce

- **Interní důvody:**
  - jsou spjaty se samotnou organizací (požadavky, které specifikují vlastníci organizace, manažeři a další vedoucí pracovníci);
  - tyto požadavky by měli sledovat společný cíl, který lze specifikovat jako efektivní řízení organizace (včetně oblastí K, E a BP) a dále jako maximalizaci vyprodukovaného výstupu při minimalizaci vynaloženého vstupu;
  - jsou tedy záležitostí vnitřního okolí organizace, ve kterém se nachází jak pracovníci, tak manažeři a vlastníci organizace.

6. Zavádění systémů managementu kvality, environmentu a bezpečnosti práce

- **Interní důvody:**
  - **Základní faktory pro vznik interních důvodů:**
    - Zefektivnění užívání materiálu ve výrobě – Správně nastavený management kvality je specifický především efektivním využíváním omezených zdrojů. Dochází tak k úsporám, které mohou významně pomoci v celkové ekonomické situaci dané organizace.
    - Snaha o zlepšení celooorganizačního managementu – Pokud je správně zvolena strategie organizace a její celooorganizační management, je možné dosahovat vysoké efektivity produktivity práce. V konečném důsledku tak dochází ke spokojenosti ve všech zúčastněných stranách organizace (pracovníci, manažeři a vlastníci).
    - Hodnoty a postoje daných zaměstnanců – hodnoty a postoje pracovníků organizace značně ovlivňují celou organizační kulturu (snaha o hospodárnost s materiálem, snaha o ochranu životního prostředí, třídění odpadu atd.).

Děkuji za pozornost